Sint Lucas Tijdschrift

INHOUD

Ter overweging

De Arts en de mensenrechten

Z.H. Paus Johannes-Paulus II

Dossier: Medische plichtenleer en Orde der Geneesheren

Dr. Gerard Vandenberghe

Jaarvergadering in Doornik

Ter leestafel

Dr. Gerard Vandenberghe

Nr 2 - 1985

PROPAGEER:

— Erelid	10.000	fr.
— Steunend lid	5.000	fr.
— Abonné	700	fr.

te storten op PR. 000-0321178-11 van Sint Lucas

Gewoon lidgeld: het bedrag is te bepalen door elke plaatselijke vereniging en eraan te betalen.

Ter overweging

Brief van A. de Saint-Exupéry aan Generaal «X»

Vandaag ben ik diep treurig. Ik ben verdrietig om mijn generatie, gespend van iedere geestelijke inhoud. Die alleen de bar, de wiskunde en de Buggatti's als vorm van geestelijk leven kennend, zich thans uitsluitend in een kudde beweegt, totaal kleurloos. Men merkt het niet meer op. Er zijn slechts verschijnselen van langzame spijsvertering. Iedere lyriek klinkt belachelijk en de mensen weigeren tot een of ander geestelijk leven te worden opgewekt. Zij doen gewoon een soort slavenarbeid. Eeuw van de publiciteit, van de totalitaire bewegingen, van legers zonder klaroen, noch vlaggen, noch missen voor de doden. Ik haat mijn tijd uit al mijn macht. De mens komt erbij om van dorst.

Ach ! Generaal, er is maar één probleem, één enkel in heel de wereld : de mensen een geestelijke achtergrond geven, geestelijke zorgen. Als ik het geloof had, dan is het zeker, dat na deze tijd van 'noodzakelijk en ondankbaar baantje', ik niets meer verdragen zou dan Solesmes. Men kan niet meer leven van koelkasten, politiek, balansen en kruiswoordraadsels, weet u. Alleen al bij het horen van een dorpsliedje uit de vijftiende eeuw, merkt men de achteruitgang. Men hoort alleen nog maar de stem van de propaganda-robot. Twee miljard mensen horen niets meer dan de robot, begrijpen alleen maar de robot, worden robot.

Er is maar één probleem, één enkel : weer ontdekken dat er een geestelijk leven is, dat uitgaat boven de intelligentie, het enige dat de mens bevredigt. In deze tijd van echtscheidingen, scheidt men met hetzelfde gemak van de dingen. De koelkasten zijn vervangbaar. En de huizen eveneens, wanneer zij niet méér zijn dan een verzamelplaats. En de vrouw ? En de godsdienst ? En de partij ? Men kan zelfs niet meer ontrouw zijn : waaraan zcu men ontrouw zijn ? Verlatenheid van de mens.

(Geschreven in La Marsa, vlakbij Tunis, in juli 1943; verschenen in **Le Figaro Littéraire**, nr 103 van 10 april 1948).

Toespraak van Z.H. Paus Johannes-Paulus II

De Arts en de Mensenrechten

Bij de sluiting van de 35ste algemene vergadering van de World Medical Association in Venetië hebt u voorgesteld naar Rome te komen om mij te ontmoeten. Ik heet u van ganser harte welkom, en dit des te meer daar er een bijzondere affiniteit bestaat tussen uw bekommernissen en deze van de Kerk. Geneeskunde is een essentiële en verheven vorm van dienstverlening aan de mensheid. In de allereerste plaats is het noodzakelijk de mens te helpen leven en de handicaps te overwinnen, die zijn lichamelijke functies kunnen beperken.

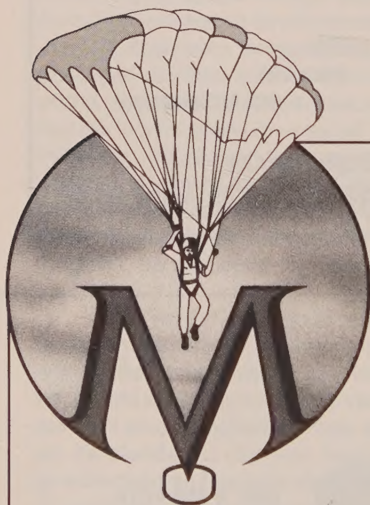
De mens staat ook in het middelpunt van de bezordheid van de Kerk, die als zending heeft, met Gods genade, de mens te redden, zijn spirituele en morele integriteit te herstellen en de mens te brengen tot zijn integrale ontwikkeling, waarin het lichaam een rol te spelen heeft. Dit is de reden waarom de Heilige Stoel en het christelijk geloof eveneens bekommerd zijn om de lijdende mens.

Bijgevolg hoop ik, samen met u, dat de medische wetenschap en de geneeskunst vooruitgang maakt. De strijd tegen chronische, acute en verworven aandoeningen is al zeer efficiënt geworden. De strijd tegen erfelijke ziekten heeft vorderingen gemaakt. Waarom kunnen wij dan niet wensen dat men in onze huidige samenleving — een samenleving die zoveel geld besteedt aan de gezonde mens — voldoende aandacht besteedt en bijstand verleent aan de zieken van vandaag en van morgen en hen de nodige zorgen verstrekken?

Het thema van uw vergadering in Venetië, «De Arts en de Mensenrechten», is een thema dat de Heilige Stoel interesseert. Hoeveel keren heb ik de kans gehad de fundamentele en de onvervreemdbare rechten van de mens te bespreken, ja zelfs voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (2 october 1979)! Globaal genomen vormen deze rechten de grondslag zelf van de menselijke waardigheid. De arts is heel in het bijzonder bekommerd over het naleven van deze rechten. Het recht van de mens op leven — vanaf de conceptie tot de dood — is het eerste fundamentele recht, de bron en de oorsprong van alle andere rechten. In dezelfde zin spreken wij over het «recht op gezondheid», d.w.z. de beste omstandigheden voor een goede gezondheid. Wij denken ook aan de eerbied voor de lichamelijke integriteit, aan de geprivilegieerde relatie tussen arts en patiënt, en aan het recht op verzorging en, zo mogelijk, op de keuze van zijn eigen arts.

De rechten waarop zij zinspelen, zijn niet afkomstig van tijdelijke wetgevende besturen; ze behoren veeleer tot de fundamentele principes, tot de menselijke morele wetten die onveranderlijk zijn. Het domein van de deontologie schijnt vooral vandaag het meest kwetsbare domein van de geneeskunde te zijn; maar het is een essentieel element en de medische ethiek zou door de arts en steeds moeten worden beschouwd als de standaard van hun medische praktijk, waaraan de grootste aandacht wordt geschonken en bovenal dienen zij in onderling overleg een inspanning te leveren om dit principe te beschermen.

Het is duidelijk dat door de snelle vooruitgang zonder voorgaande van de medische wetenschap de medische ethiek frequent opnieuw moet worden geëvalueerd. U wordt geconfronteerd met nieuwe, onverwachte en delicate vragen. De Kerk begrijpt dit en kijkt met eerbied op naar uw zware verantwoordelijkheid.




Organon

Maar het zoeken naar bevredigende ethische standpunten hangt ook af van de opvatting die men heeft over de geneeskunde. Men dient voorgoed te weten of de geneeskunde in dienst staat van de mensheid, van de menselijke waardigheid, die uniek en transcendent is, ofwel of de arts in de eerste plaats wordt beschouwd als een vertegenwoordiger van de maatschappij, in dienst van de belangen van de gezondheid, ten koste van de verzorging van de zieke.

Sedert Hippocrates werd de medische ethiek steeds gedefinieerd op basis van eerbied voor en bescherming van de mens. Dit omhelst thans meer dan de traditionele medische ethiek te vrijwaren; het gaat om de eerbied voor een opvatting over geneeskunde ten dienste van de mens van alle tijden, een opvatting die de mens van morgen beschermt, dank zij de waarde die aan het menselijk leven wordt gehecht, dat nooit kan worden beschouwd als een middel om tot een doel te komen.

Staat u mij vooreerst toe een aantal punten te bespreken, die mij bijzonder nauw aan het hart liggen. De overtuigingen die ik in uw aanwezigheid bespreek, zijn deze van de Katholieke Kerk, waarvan ik de universele vader ben. Volgens onze mening werd de mens geschapen als beeld van God, verlost door Jezus Christus en geroepen tot een onsterfelijke bestemming. Ik hoop dat deze punten van het geloof alle gelovigen verenigen, die de Bijbel als het Woord van Christus aanvaarden. Maar omdat deze overtuigingen ons leiden tot meer eerbied voor de mens, ben ik er zeker van dat ze alle mensen van goede wil verenigen, die ten allen prijze willen worden gered van hetgeen hun leven, hun waardigheid en hun vrijheid bedreigt.

Vooreerst, eerbied voor het leven. Er is geen enkele gelovige of ongelovige die kan weigeren het menselijk leven te eerbiedigen, die niet zal trachten het leven te verdedigen, het leven te redden, vooral wanneer hij deze rechten niet langer openbaar kan maken.

De algemene vergadering van de World Medical Association in Genève in 1948 heeft de volgende eed aangenomen: «Ik zal een absolute eerbied voor het menselijk leven naleven, vanaf de conceptie, zelfs onder bedreiging. Ik zal mijn kennis over de geneeskunde niet aanwenden tegen de wetten van de mensheid.» Ik hoop dat deze plechtige gelofte verder de gedragsregel blijft voor de arts. Hierin ligt hun eer. Hierin ligt het vertrouwen, dat zij verdienen. Hierin ligt hun geweten, ongeacht de toegevingen van de burgerlijke wetgeving, bijv. in verband met abortus of euthanasie. Wij verwachten van u dat u ziekten bestrijdt, het tegengestelde van leven, maar zonder het leven zelf op te offeren, want dit is het hoogste goed en wij hebben niet het voorrecht het te schenken of te ontnemen. Alleen God is de meester over het menselijk leven en over de integriteit ervan.

Een tweede punt dat ik voor u wil beklemtonen, is de eenheid van het menselijk wezen: het is van belang dat men de technische problemen die worden gesteld door de behandeling van een ziekte, niet isoleert van de zieke zelf die wordt behandeld. Het is goed dit in herinnering te brengen, nu dat de medische wetenschap een neiging tot specialisatie vertoont. De arts van gisteren oefende bovenal de algemene geneeskunde uit. Hij kon zich een globaal oordeel over zijn patiënt vormen — zijn organen, zijn lichaamsfuncties en, op een ander gebied, zijn omgeving, zijn geschiedenis. De evolutie is onafwendbaar; er is een neiging tot specialisatie in de studies, en het maatschappelijk leven wordt steeds complexer. U dient zich aanhoudend in te spannen om niet alleen de eenheid van het menselijk wezen en de wisselwerkingen van al zijn levensfuncties in overweging te nemen, maar ook de emotionele, intellectuele en spirituele dimensies.

Een derde punt werd mij gesuggereerd door een zeer belangrijk thema dat tijdens uw algemene vergadering in Venetië werd besproken: de rechten van de mens die wordt geconfronteerd met bepaalde nieuwe mogelijkheden van de geneeskunde, vooral het probleem van de «genetische manipulatie». Dit stelt eenieder van ons voor ernstige morele problemen. Hoe verzoenen wij inderdaad deze manipulatie met de idee dat de mens een ingeboren waardigheid en een onaantastbare autonomie bezit?

Een strikt therapeutische interventie, die tot doel heeft de mens te genezen van verschillende ziekten, zoals deze die worden veroorzaakt door chromosoomdeficiënties, zal theoretisch worden beschouwd als wenselijk, op voorwaarde dat ze tot doel heeft het persoonlijk welzijn van de mens te bevorderen, zonder schade aan te brengen aan zijn integriteit of een achteruitgang van de levenskwaliteit te veroorzaken. Een dergelijke interventie is verenigbaar met de logica van de morele christelijke traditie, zoals ik heb verklaard voor de pauselijke academie voor wetenschappen op 28 oktober 1982.

Maar hier stelt zich de vraag weer. Het is van groot belang te weten of een ingreep in het genetisch patrimonium, die verder reikt dan de therapeutische grenzen, als moreel aanvaardbaar moet worden beschouwd. Om dit te bewijzen, dienen bepaalde voorwaarden in overweging te worden genomen en bepaalde premissen aanvaard. Staat mij toe er enkele in herinnering te brengen.

De biologische natuur van iedere mens is onaantastbaar in de zin dat ze essentieel is voor de persoonlijke identiteit van het individu in heel zijn leven. Ieder menselijk wezen heeft in zijn absolute uniekheid niet alleen een geest maar ook een lichaam. Aldus raakt men in het lichaam en door het lichaam de persoon zelf in zijn concrete werkelijkheid. De waardigheid van de mens eerbiedigen, is de identiteit van de mens vrijwaren als «Lichaam en ziel verenigd», zoals tijdens het Vaticanum II werd verklaard. Op basis van deze antropologische visie dient men bepaalde fundamentele criteria vast te leggen voor de besluitvorming met betrekking tot interventies die niet strikt van therapeutische aard zijn, bijv. ingrepen met het doel de menselijke biologische toestand te verbeteren.

In het bijzonder mag dit type interventie geen schade berokkenen aan de oorsprong van het menselijk leven, met name de procreatie, die niet alleen het gevolg is van een biologische vereniging, maar ook van een spirituele vereniging van de ouders, verenigd door de huwelijksband; bijgevolg dient dit type interventie de fundamentele waardigheid van de mens en de gewone biologische aard te eerbiedigen, die de basis is van de vrijheid; aldus dienen manipulaties te worden vermeden, die tot doel hebben het genetisch patrimonium te wijzigen en een groep mensen te doen ontstaan, die verschillen van de rest, op gevaar af een nieuwe fragmentatie in de maatschappij te veroorzaken.

De fundamentele houdingen die deze interventies inspireren, waarover wij het hebben, zouden niet mogen ontspringen uit een racistische en materialistische mentaliteit. De waardigheid van de mens transcendeert zijn biologische toestand.

De genetische manipulatie wordt arbitrair en onrechtvaardig wanneer ze het leven herleidt tot een object, wanneer ze vergeet dat het onderwerp ervan een menselijk wezen is, dat kan denken en vrij kan zijn, of wanneer een persoon wordt behandeld in functie van criteria die geen basis hebben in de reële denkwereld van het menselijk wezen en die van die aard zijn dat schade kan worden berokkend aan de menselijke waardigheid. In dit geval stelt genetische manipulatie de mens bloot aan de grillen van anderen door hem zijn autonomie te ontnemen.

De wetenschappelijke en de technische vooruitgang zou de grootste eerbied moeten blijven hebben voor morele waarden die de waardigheid van het menselijk wezen beschermen; en omdat het leven het hoogste goed is, dient alles gegrondvest te zijn op een fundamenteel principe: eerst eender welk nadeel voorkomen en daarna het goede opsporen en voortzetten.

De uitdrukking «genetische manipulatie» blijft dubbelzinnig omdat ze wordt gebruikt voor avontuurlijke pogingen, die tot doel hebben om ik-weet-niet welk type supermens te ontwikkelen, en ook om de anomalieën te corrigeren, zoals bepaalde erfelijke aandoeningen, en niet om de heilzame toepassingen op het gebied van dier- en plantkundige biologie voor de produktie van voedingsmiddelen aan te halen. In dit laatste geval beginnen bepaalde onderzoekers de benaming «genetische heelkunde» te gebruiken, om beter aan te tonen dat de arts de menselijke natuur niet tracht te veranderen, maar God's schepping helpt uit te breiden. Om deze reden zou de genetische manipulatie moeten worden onderworpen aan een echte morele beoordeling.

Door in dit, vanzelfsprekend delicaat, vakgebied te werken, gehoorzaamt de vorser aan de plannen van God. God wenste dat de mens de koning van de schepping was. Aan u, chirurgen, laboratoriumspecialisten en medici clinici, gaf God de leer door middel van uw intellectuele capaciteiten mee te werken aan het werk van de schepping, die op de eerste dag van de wereld begon. Wij kunnen slechts hulde brengen aan de immense vooruitgang die de geneeskunde in de 19de en de 20ste eeuw heeft gemaakt. Maar, zoals u kunt vaststellen, is het meer dan ooit noodzakelijk de scheiding tussen wetenschap en ethiek te overwinnen, en hun diepe eenheid te herontdekken. Het is de mens die u behandelt, wiens waardigheid door de ethiek wordt beschermd.

Ik betuig mijn dank voor uw bezoek en uw vertrouwen, en bewust van de zware verantwoordelijkheid die u draagt, bid ik voor u en uw geloof in de World Medical Association en in het medisch milieu. Ik zegen u allen, uw werk, uw familie, uw vrienden, in de naam van God, de Schepper van het leven.

Zijne Heiligheid Paus Johannes-Paulus II.

(met dank overgenomen uit JAMA - Belgische uitgave - nr. 31, november 1984)

Medische Plichtenleer en Orde der Geneesheren

Dr. Gerard Vandenberghe

Si l'on a pu parler d'une crise ou d'une mutation de la morale, si le désarroi des temps présents conduit parfois au rejet de toute morale. notre temps, paradoxalement, est hanté par la préoccupation éthique.

...

Cette préoccupation éthique se trouve encore renforcée par le fait que les découvertes et les progrès en sciences biomédicales sont vulgarisés largement dans le grand public et que celui-ci ne manque pas de poser des questions qui jusque là restaient confinées dans le monde plutôt restreint des milieux universitaires et académiques.

...

Tout cela pose des questions nouvelles et délicates, surtout en médecine. Le fameux serment d'Hippocrate, qui, depuis des millénaires et plus, était le texte fondateur essentiel adopté par les professions de santé, sans être fondamentalement mis en question, se trouve pour la première fois dans une situation toute nouvelle et confronté à des questions redoutables.

...

Refuser de devenir un laboratoire au sein de la communauté chrétienne et humaine serait une désertion particulièrement grave, car il y va du sort futur de l'humanité même.

Kardinaal G. DANNEELS
Bij de opening van het
Centre d'Etudes Bioéthiques
(Saint-Luc Médical, n° 1, 1985)

Onze persoonlijke, individuele plichtenleer is een delicate aangelegenheid.

Pers en media geven periodisch, als bij **hectische koorts**, uiting aan een dieperliggend onbehagen over het medisch beroepsgeheim, de medische plichtenleer, de Code van Geneeskundige Plichtenleer, en de Orde van Geneesheren.

In de juridische kroniek van HOSPITALIA, januari 1985, verscheen: *Rechtspraak. Code van de medische Plichtenleer. De provinciale raden en de raden van beroep van de Orde der Geneesheren mogen de code van de medische plichtenleer niet toepassen zolang deze niet bindend is verklaard.* (Hof van Cassatie, 29 april 1983, Vlaams Tijdschrift voor Gezondheidsrecht, 1983-84, blz. 224».

Om bij te dragen tot een beter begrip van de medische plichtenleer en van de Orde der Geneesheren, blikken we terug naar het onstaan van de Orde. We beperken ons tot uittreksels en vertalingen van officiële documenten, evenals tot enkele bindteksten.

Koninklijke Academie voor Geneeskunde

Als vertrekpunt nemen we het *Rapport de la Commission chargée d'étudier l'institution d'un Ordre des Médecins*, opgesteld in de schoot van L'ACADEMIE ROYALE DE MÉDECINE de Belgique. Op 25 oktober 1924 werd, in opdracht van de Academie, een commissie belast met het bestuderen van het probleem. De reden daartoe werd in de zitting van de Academie van 31 mei 1924 als volgt samengevat: «er kunnen zich zware feiten voordoen die ontsnappen aan burgerlijke en strafrechterlijke wetten, nl. exploitatie van het publiek door 'algemene' geneesheren en chirurgen... zelfs hooggeplaatsten zouden zich eraan bezondigen». De letterlijke tekst luidt:

> Si, dans l'exercice de la profession, il y a faute lourde, les lois pénale et civile sont là; nous savons tous que les clients et le parquet ne se font pas faute d'exercer leurs représailles ou leur droit de poursuite contre les médecins. *S'il s'agit, au contraire, de faits délictueux que la loi ne prévoit pas ou qu'elle ne peut atteindre, tels: l'exploitation du public par l'association intéressée de praticines généraux et de médecins opérateurs en vue de réaliser des interventions chirurgicales qui ne sont pas justifiées, par l'emploi systématique d'injections sous-cutanées, intramusculaires, endoveineuses de substances indifférentes ou toxiques dépourvues de toute activité spécifique et utilisées, sans contrôle sérieux, dans un unique dessin de lucre, ou encore par les réclames discrètes ou tapageuses en faveur de spécialités pharmaceutiques sans valeur, de remèdes ou d'agents externes, indifférents ou éventuellement dangereux dont l'application est limitée, réclame du tact et du discernement, tout cela est du ressort de la conscience et ne peut être soumis qu'à une juridiction compétente et intègre*».

De commissie bestond uit de HH. Putzeys, voorzitter, Brachet, Dandois, Henrijean, Lemaire en de Beco, secretaris-verslaggever.

Een verslag werd in 1928 met algemeenheid van stemmen uitgebracht.

De Fédération Médicale Belge had in 1926 en 1927 aangedrongen op het oprichten van een Orde voor de Geneeskundige Beroepen en voor Tuchtkamers.

In 1925 had Dr Van Langendonck, secretaris van de Commission Médicale de Bruxelles, de zaak breedvoerig ingestudeerd en stelde het oprichten van verschillende disciplinaire raadkamers van geneesheren, apothekers, tandartsen, vroedvrouwen, en veeartsen voor binnen de Provinciale Geneeskundige Commissie waarvan voorzitter en secretaris rechtstreeks zouden benoemd worden door de Regering.

Aan de structuur van het ontwerp Van Langendonck bracht de commissie van de Academie volgende wijzigingen toe:

1. De Orde van Geneesheren moet afzonderlijk worden opgericht omdat ze teveel verschilt van de andere beoefenaars van de geneeskunst wegens haar numeriek aantal, haar sociale rol, en haar geestesdiscipline. De Orde der Geneesheren heeft zich niet in te laten met inbreuken op inter-professionele deontologie.

2. Een bijna totale scheiding van de Orde van Geneesheren en de Provinciale Geneeskundige Commissies is aangewezen opdat de Orde van Geneesheren haar disciplinaire raden rechtstreeks zou kunnen verkiezen zonder tussenkomst van de Provinciale Geneeskundige Commissies die zich niet moeten inlaten met haar deontologische discipline.

3. Een Orde van Geneesheren wordt gewenst, buiten de schoot van de geneeskundige verenigingen, voor alle geneesheren zonder onderscheid, hetgeen gemakkelijker aanvaard zou worden door het publieke opinie.
   De regels van de professionele deontologie moeten door het voltallig geneeskundig korps worden nageleefd. De tekortkomingen moeten nagespoord worden en de sancties, zonder onderscheid, toegepast op ieder geneesheer.
   Geneesheren-syndikaten en Geneesheren-federaties zijn onbevoegd inzake geneeskundige problemen, tenzij ieder practicus verplicht wordt aan te sluiten bij het geneeskundig syndikaat. Dit zou indruisen tegen de geest van onze Constitutie en tegen ons nationaal gevoel.
   Wat meer is: de geneesheren verenigingen, al dan niet gefedereerd, leggen zich meer en meer toe op de verdediging van de materiële beroepsbelangen, de werklieden en/of patronale onderlinge verzekeringen, én met de Staat, de Provincies of de Gemeenten.

4. Betwistingen over erelonen behoren tot de bevoegdheid van de syndikaten of geneesheren-associaties; en voor de geneesheren die er geen deel van uitmaken vallen ze onder de bevoegdheid van de plaatselijke of provinciale geneeskundige commissies.

Tot de bevoegdheid van de Orde der Geneesheren behoort 1) de confraternele deontologie: behartigen van de relaties tussen geneesheren bij het uitoefenen van hun beroep; 2) de professionele deontologie: de regels van eerlijkheid en loyauteit tussen geneesheren bij het uitoefenen van hun beroep, en met hun klienten hetzij rijk of arm, particulier of behorend tot een collectiviteit (mutualiteit).

Is er een code van deontologie nodig?

> Si ce code est utile et même indispensable pour fixer les règles de la conduite corporative des médecins, il ne l'est plus lorsqu'il s'agit de savoir si telle action est contraire aux règles traditionnelles de l'honneur et du respect de la profession. Ces règles se résument en quelques maximes bien connues et profondément inscrites dans les consciences droites. Au reste, les Conseils de discipline déjà existants pour d'autres professions, n'ont généralement pas de code écrit; ce sont des juges de fait, jugeant en conscience et en équité, à la manière des juges d'honneurs».

Tot de professionele deontologie behoort ook alles wat naar charlatanisme ruikt.

De tuchtraden van de Orde zullen ook ten dienste staan van de Rechtbanken om een 'consultatie' advies te geven wanneer dit gevraagd wordt, in twijfelachtige of moeilijke gevallen van burgerlijk of strafrechterlijk recht.

In 1899 was voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsontwerp neergelegd waarbij voorzien werd dat de Geneeskundige Commissies en de Tuchtraden alleen een verwittiging (avertissement), en vermaning (réprimande), of censuur (censure), mochten uitspreken, én waarbij schorsing en uitsluiting (schrapping) was uitgesloten (c'était l'âge où les fautes médicales étaient légères).

Nu is het gemiddeld moreel zo gedaald dat een morele straf een te lichte hinderpaal is als de reële sanctie, nl. schorsing en schrapping, niet bestaat.

Deze zware sancties zijn principeel voorzien in art. 19 en 20 van de wet van 12 maart 1818 waarbij de verschillende takken van *l'art de guérir*, de geneeskunst, worden geregeld.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België is de hoogste geneeskundige en wetenschappelijke autoriteit van België; haar leden komen uit de vier universitaire inrichtingen; ze worden door hun gelijken gekozen, én per Koninklijk Besluit benoemd. Haar bevoegdheid en onpartijdigheid staat garant om als Beroepsorgaan te dienen tegen de beslissing van de disciplinaire raden. Het Bureau zou samengesteld worden uit de Vaste Secretaris, natuurlijke behouder van de tradities en van het nieuw reglement en door de Voorzitter, een Raadsheer uit het Hof van Cassatie, benoemd door de Eerste Voorzitter.

In 1894 was er beroering in de Orde der Advocaten toen een Koninklijk Besluit voorzag in de oprichting van een Raad van Beroep in de schoot van hun Orde. Dit project heeft geen doorgang gevonden. Men blijft bij het Keizerlijk Decreet van 1810 waarbij art. 29 bepaalt dat het Beroepshof bevoegdheid heeft over de uitspraak van de Raad van de Orde der Advocaten.

Het zwakke punt in de professionele rechtspraak ten opzichte van de beschuldigden, evenals in zekere zin ten opzichte van de publieke opinie is dat de rechters de rechtstreekse concurrenten zijn van de beschuldigden, vooral wanneer het om straffen gaat zoals schrapping en schorsing waaraan de kostwinning gebonden is.

Een 'genezer', tweemaal door zijn collega's veroordeeld, zal door de publieke opinie spoedig beschouwd worden als het slachtoffer van jalousie.

Het voorstel van de Academie biedt de geneesheren meer garanties dan het gewone Hof van Beroep voor de advocaten.

Het Verslag de Beco van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België eindigt met een project bestaande uit 15 art.

Hieruit citeren we art. 7, 8, 9, 11, 12 en §1 van art. 13:

> Article 7 — Les Conseils de discipline pourront être consultés par les tribunaux pour des délis de droit commun, en matière civile ou pénale.
>
> Article 8 — Toutes les plaintes sont transmises au Bureau du Conseil qui les instruit avant de convoquer, s'il y a lieu, le Conseil. Si la plainte comporte un différend, le Bureau s'efforce de

concilier les parties. Si cette tentative échoue, le Conseil est convoqué par le Bureau.

Article 9 — Les sanctions dont dispose le Conseil sont l'avertissement, la censure, la suspension pendant un temps qui ne pourra excéder une année, l'exclusion ou la radiation du tableau de l'Orde.

Article 11 — L'avertissement ou la censure sont infligés directement par le Bureau.

Article 12 — Les sanctions comportant la suspension ou l'exclusion sont susceptibles d'appel devant une juridiction supérieure.

Article 13 — La juridiction d'appel est constituée par un Conseil de six membres médecins, Titulaires ou Correspondants Belges, de l'Académie royale de Médecine de Belgique nommés, au scrutin secret, par les Membres titulaires et les Correspondants belges de la dite Académie.

Senaat (Nr 156 - 23 april 1929)

Een wetsontwerp wordt neergelegd door A. Cornoy, Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène, en H. Baels, Ministre de l'Agriculture voor: «Institution de chambres des professions médicales». Ter motivatie wordt verwezen naar het *Bulletin de l'Académie royale de Médecine*, zitting van 31 mei 1924.

Senaat (Nr 65 - 28 januari 1930)

Paul Berryer, voorzitter en Baron Delvaux de Feneffe, rapporteur. *Rapport de la Commission de l'Intérieur et de l'Hygiène, chargée de l'examen du Projet de loi n'° 156.*

...

1) de regels van eer, delikaatheid en waardigheid aan het beroep verbonden, behouden;
2) bij klacht door derden, de grootte der erelonen beoordelen;
3) advies geven over alle vragen betreffende de professionele orde aan «gerecht en overheid»;
4) de lijst van de beoefenaars van de geneeskunst bijhouden per provincie.;

...

Vragen gesteld aan de regering, antwoord.

1) Kan de tuchtkamer, inzake beroepswaardigheid, consultatief optreden? En, mag — minstens de voorzitter -, desgewenst, zijn goede diensten aanbieden? Antwoord: ja.
2) De Academie voor Geneeskunde heeft het niet nodig gevonden de Provinciale Geneeskunde Commissies te raadplegen bij de oprichting van de Orde.
3) Een analoge Kamer voor verpleegsters of afgevaardigden in de Kamer van Geneesheren? Antwoord: neen.

Bespreking in de Commissie

Een lid: Als men aan de geneeskundige commissies dezelfde rechten gaf, waren de nieuwe kamers van de geneesheren, enz. niet nodig. Verder: kritiek over de aanwezigheid van een magistraat bij het toepassen van sancties op geneesheren daar de collega-aanklager reeds veel discretie aan de dag moet leggen, én daar wie niet tot

Marvelon Organon

tabletten

Samenstelling
Iedere tablet bevat 0.150 mg desogestrel (een progestageen) en 0.030 mg ethinylestradiol (een oestrogeen)

Eigenschappen
Marvelon is een oraal anticonceptivum van het combinatie type Iedere strip Marvelon bestaat uit 21 tabletten Iedere tablet bevat als werkzame bestanddelen desogestrel (0.150 mg) een progestageen en ethinylestradiol (0.030 mg) een oestrogeen
Desogestrel is een sterk werkzaam progestageen
Uit vergelijkend klinisch onderzoek is gebleken dat door de toepassing van desogestrel, de desogestrel ethinylestradiol combinaties geen ongewenste metabole invloeden vertonen welke worden toegeschreven aan androgene activiteit van progestativa
Indien Marvelon volgens het aanbevolen doseringsschema wordt ingenomen remt de progestageen oestrogeen combinatie de rijping van de follikels en de ovulatie, via onderdrukking van de uitscheiding van hypofysaire gonadotrofinen
Tevens wordt maandelijks een onttrekkingsbloeding geinduceerd, die in sterkte en duur veel op een menstruatie lijkt Deze maandelijkse bloeding begint in de regel twee of drie dagen na het innemen van de laatste tablet en gaat in het algemeen niet met pijn gepaard
Marvelon heeft een betrouwbare anticonceptieve werking zoals blijkt uit klinische studies

Indicaties
Orale anticonceptie

Contra-indicaties
Orale anticonceptiva - waaronder dus Marvelon mogen niet worden gebruikt bij
1 tromboflebitis, trombo-embolische aandoeningen of klachten van deze aard in de anamnese
2 ernstige leveraandoeningen geelzucht Rotor syndroom en Dubin-Johnson syndroom of zwangerschapsicterus in de anamnese
Het gebruik van orale anticonceptiva is niet gecontraindiceerd bij patienten die hepatitis hebben gehad maar bij wie de leverfuncties normaal zijn
3 zeker of vermoedelijk aanwezige oestrogeen afhankelijke tumoren
4 genitale bloedingen waarvan de oorzaak niet is vastgesteld
5 sikkelcel anemie
6 porfyrie
7 hyperlipoproteinemie, in het bijzonder indien er tevens andere risicofactoren aanwezig zijn die een aanwijzing vormen voor een mogelijke predispositie voor hart- en vaatziekten.
8 in de anamnese verergeren van otosclerosis gedurende de zwangerschap en of tijdens het gebruik van orale anticonceptiva
9 **Zwangerschap**
Zwangerschap dient te worden uitgesloten voordat met de toediening van Marvelon wordt begonnen
De betrouwbaarheid van orale anticonceptiva is verminderd indien er sprake is van de volgende factoren
- de tabletten niet volgens voorschrift zijn ingenomen, b v het vergeten van tabletten
- een maag darmstoornis is opgetreden met diarree en of braken binnen 3 uur na het innemen van de tablet
- tevens bepaalde andere geneesmiddelen zijn gebruikt (zie hiervoor onder interacties)

Bij een aantal vrouwen die een oraal anticonceptivum gebruiken wordt het bloedverlies tijdens de onttrekkingsbloeding geringer of gaat korter duren Soms kan de onttrekkingsbloeding zelfs uitblijven
Indien bovengenoemde factoren uitgesloten kunnen worden, is zwangerschap onwaarschijnlijk Er is dan ook geen reden het gebruik van Marvelon te onderbreken
Wanneer echter tijdens het gebruik van Marvelon de regulair optredende onttrekkingsbloeding plotseling uitblijft, zeker als er tevens andere aanwijzingen zijn welke de verdenking van zwangerschap rechtvaardigen (zie bovengenoemde factoren) dient zwangerschap te worden uitgesloten
Het zal dan vaak nodig zijn enkele zwangerschapsreacties te verrichten met een tussenpoos van bijv een week In afwachting van de uitslag dient de vrouw te worden geadviseerd het innemen van de tabletten te staken en inplaats daarvan een andere (niet-hormonale) anticonceptieve methode te gaan gebruiken Eerst nadat zwangerschap is uitgesloten kan het innemen van tabletten op de gebruikelijke wijze worden voortgezet nl met een nieuwe verpakking Marvelon te beginnen op de eerste dag van de eerstvolgende menstruatie

Waarschuwingen en voorzorgen
Een periodieke geneeskundige controle wordt in het algemeen om de 6 maanden aanbevolen, tenzij bijzondere omstandigheden een hogere frequentie vergen Bij deze onderzoeken dient aandacht te worden geschonken aan lichaamsgewicht bloeddruk, hart, mammae bekkenorganen benen en huid
Bij de geringste aanwijzing voor het optreden van trombo-embolische aandoeningen dient het gebruik van het preparaat onmiddellijk te worden gestaakt
Onderzoek in Engeland en de Verenigde Staten heeft aangetoond dat vrouwen die orale anticonceptiva gebruiken waarschijnlijk een iets grotere kans hebben om trombose te krijgen dan niet-gebruiksters, en dat met name bij vrouwen ouder dan 35 jaar een wat groter risico bestaat ten aanzien van vasculaire aandoeningen Dit geldt in het bijzonder voor zware rooksters en voor geimmobiliseerde patienten
Aangezien het gebruik van orale anticonceptiva het risico van trombose kan verhogen dient hiermee rekening te worden gehouden indien patienten die deze preparaten gebruiken moeten worden geopereerd
Oestrogenen kunnen de omvang van bestaande uterusfibromyomen vergroten indien dit wordt waargenomen dient het gebruik van het preparaat te worden gestaakt
Aangezien de glucosetolerantie tijdens het gebruik van orale anticonceptiva kan verminderen dienen patienten met diabetes onder strenge controle te worden gehouden
Patienten met functiestoornissen van myocard of nieren, patienten met epilepsie en migrainepatienten vereisen zorgvuldige controle aangezien vochtretentie is waargenomen gedurende continu gebruik van orale anticonceptiva
Voorzichtigheid is geboden bij jonge vrouwen met een nog niet gestabiliseerde cyclus
Bij enkele vrouwen treedt tijdens zwangerschap en of tijdens het gebruik van orale anticonceptiva een verhoging van de bloeddruk op Bij deze vrouwen dient de bloeddruk regelmatig gecontroleerd te worden Bij sterk verhoogde bloeddruk dient het gebruik van het preparaat te worden gestaakt
De arts dient bedacht te zijn op het feit dat de betrouwbaarheid van orale anticonceptiva vermindert wanneer een tablet is vergeten of wanneer maag darmstoornissen optreden
Na de bevalling of na een abortus kan met het innemen van het preparaat het beste worden begonnen op de eerste dag van de eerste spontane menstruatie Indien het gewenst is eerder met Marvelon te beginnen, bijvoorbeeld direct na de partus, dan moet gedurende de eerste veertien dagen tevens een niet-hormonaal anticonceptivum worden toegepast
Marvelon heeft in het algemeen geen nadelig effect op de lactatie en de uitscheiding van de werkzame stoffen met de moedermelk is te verwaarlozen Echter bij gebruik onmiddellijk na de partus kan het preparaat de lactatie remmen
Voorzichtigheid is geboden bij het voorschrijven van orale anticonceptiva aan vrouwen met herpes gestationis in de anamnese
Het gebruik van orale anticonceptiva kan de uitslag van bepaalde laboratorium-tests beinvloeden
Bij vrouwen die orale anticonceptiva gebruiken zijn levercel-adenomen waargenomen Een dergelijk adenoom kan zich voordoen als een vast gezwel in de buik of kan zich manifesteren als een acute abdominale aandoening Met een bloeding van een levercel adenoom moet rekening worden gehouden wanneer de patiente buikpijn heeft of verschijnselen die wijzen op een intra-abdominale bloeding

Interacties
Onregelmatige bloedingen en een verminderde betrouwbaarheid van orale anticonceptiva kunnen optreden wanneer behalve deze preparaten geneesmiddelen worden gebruikt die enzymsystemen in de lever activeren (zoals rifampicine, barbituraten en bepaalde anti-epileptica) of ampiciline wordt gebruikt

Wijze van gebruik
- **Toedieningswijze**
  Oraal
- **Dosering**
  Om de cyclus anovulatoir te doen verlopen geeft men 21 dagen een tablet Marvelon per dag, te beginnen op de 1ste dag van de cyclus (i e de eerste dag van de menstruatie) met een tablet, behorend bij die dag van de week De tabletten worden iedere dag op een vast tijdstip ingenomen bij voorkeur bij de avondmaaltijd Nadat de laatste tablet van een strip is ingenomen wordt na een tabletvrije periode van 7 dagen begonnen met een nieuwe strip

Bijwerkingen
Tijdens de eerste maanden van het gebruik van orale anticonceptiva kunnen zich tussentijdse bloedingen voordoen De ervaring heeft geleerd dat dit bijna altijd een tijdelijk probleem is Bij tussentijdse bloedingen moet het innemen van tabletten worden voortgezet Indien een dergelijke bloeding echter ernstig of langdurig is moet de patiente haar arts consulteren
Misselijkheid overgeven hoofdpijn of gevoeligheid van de borsten kan optreden tijdens de eerste maanden van het gebruik van orale anticonceptiva Deze symptomen verdwijnen gewoonlijk snel zo niet dan dient de arts te worden geraadpleegd
Er zijn aanwijzingen voor een mogelijk verband tussen orale anticonceptiva en het voorkomen van cholelithiasis
Soms neemt gedurende het gebruik van orale anticonceptiva het lichaamsgewicht toe Indien dit het geval is dient de vrouw op haar dieet te letten
Symptomen zoals plotselinge hevige hoofdpijn, pijn op de borst, visusstoornissen en een gezwollen arm of been vereisen onmiddellijk een geneeskundig onderzoek
Indien zich gedurende het gebruik van dit preparaat geelzucht mocht voordoen hetgeen niet noodzakelijkerwijs het gevolg van de behandeling hoeft te zijn - dan dient het gebruik van Marvelon onmiddellijk te worden gestaakt
Tijdens het gebruik van orale anticonceptiva kan vochtretentie optreden
Soms wordt bij vrouwen die orale anticonceptiva gebruiken chloasma waargenomen met name bij vrouwen met chloasma gravidarum in de anamnese Deze vrouwen dienen direct zonlicht in het gezicht te vermijden
Sommige vrouwen die oestrogeen progestageen preparaten gebruiken kunnen depressief worden Bij een deel van deze vrouwen kan zich een stoornis in het tryptofaanmetabolisme hebben voorgedaan in welk geval de toediening van vitamine B_6 van therapeutische waarde zou kunnen zijn

Bewaringsvoorschriften
Geen bijzondere voorschriften

Houdbaarheidstermijn
3 jaar (zie vervaldatum op buitenverpakking)

Verpakking en farmaceutische vorm
3 strips met 21 tabletten
Op een kant van de tablet staat de naam Organon en op de andere kant de tabletcode TR5

Formule
R Desogestrel 0,150 mg Ethinylestradiol 0,030 mg Amyl - Polyvidon Ac stearic Magn stearat Silicii oxyd colloid dl-α-Tocopherol Lactos q s pro compr uno

Organon België N.V., Marnixlaan 13, 1050 Brussel Organon



GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ

BANK VAN MIJ

het geneeskundig beroep behoort, noch in de geneeskunde praktijk staat, weinig terzake begrijpt. Beter ware geweest het project de Beco opnieuw boven te halen, daar men — bij fragmentaire aanpassing van de wet op de geneeskunst — het gevaar loopt een onsamenhangend geheel te bereiken.
Een ander lid vreest voor het lot van de niet gesyndikeerde geneesheer.
Een ander lid: de Fédération médicale belge wenst:
— de magistraat krijgt slechts een consultatieve stem;
— de orde der geneesheren zou analoog moeten zijn met die van de advokaten.
Een ander lid pleit voor het lot van de verpleegsters, vroedvrouwen, enz.
Het wetsontwerp wordt aangenomen met vier stemmen voor en drie onthoudingen.

Senaat Nr 202 - 15 juli 1931)

Dr H. Gravez legt een *Wetvoorstel tot instelling van de Orde der Geneesheeren* neer, en geeft de volgende *toelichting*.
«Het voorgaande wetsontwerp, voorgelegd zonder afspraak met het geneeskundig korps, verwezenlijkte zo weinig de wenschen van de Geneesheeren dat de Heer Minister wijs gehandeld heeft met het in te trekken. Wij danken er hem om dat hij het Algemeen Belgisch Geneesheerenverbond en het Algemeen Vlaamsch Geneesheerenverbond heeft geraadpleegd alvorens dit neer te leggen. De Vlaamsche geneesheeren wenschen en willen dat hun zaak in het Vlaamsch voorgebracht en beoordeeld worde, zoodoende dat buiten de verplichting voor de Waalsche collega's voorzitters der Orde, Vlaams te kennen of te leeren, hetgeen wij niet beoogen, een andere voorstelling geboden is: De Hooge Raad der Orde te splitsen in twee Hoogere Raden.
'Alleen met het oog op de moeilijkheden die sommige collega's uit het Vlaamsche land zouden kunnen ontmoeten bij die Nederlandsche rechtspleging, wil het Vlaamsch Verbond een andere oplossing onder het oog zien... namelijk de wettige erkenning van de tucht- en verzoeningsraden bestaande in het Belgisch en in het Vlaamsch Geneesheerenverbond, en het vormen van een Gemengden Algemenen Raad. Dan zouden alle geneesheeren bij inschrijving van hun diploma moeten bekennen aan welken tuchtraad zij wenschen zich te onderwerpen (art. 1).

Senaat (Nr 194 - zitting 1936-1937)

Dr H. Gravez geeft een nieuwe toelichting op het wetsvoorstel tot oprichting van een Orde van Geneeskundige Beroepen.

Hieruit noteren we:
— dat het Algemeen Vlaams Geneesherenverbond, sinds 1925, zelf in eigen midden, een tuchtraad had opgericht en een nagenoeg volledige Codex van Geneeskundige Plichtenleer uitgewerkt.
— dat het wetsontwerp van 23 april 1929 'heel wat beroering bracht in het geneeskundig korps; het bracht het onverdiend in opspraak door het veralgemeenen van eenige misbruiken door enkelingen begaan, en voldeed zoo weinig aan de wenschen van het geneeskundig korps dat de Regeering het noodig achtte een ontwerp tot oprichting van eene geneesheerenorde in te dienen op 18 juni 1930'.
— dat: 'ditmaal de Regeering ten onrechte de andere beroepen verwaarloosde om alleen voor de geneesheeren eene orde voor te stellen, hen verheffende tot eene uitverkorene kaste'.
— dat 'ook de Vlaamsche geneesheeren die eene slechts herinnering hadden van de politieke bemoeizucht der geneeskundige syndikaten in de naoorlogsche tijd,

en zich daarom zelfstandig hadden ingericht, hier een nieuwen aanval op hunnen zelfstandigheid duchtten.
... dat de Senaatscommissie, gezien het algemeen verzet van al de geneesheeren, het nodig oordeelde tal van geneeskundige persoonlijkheden te ondervragen en, dank zij de meesterlijke studie van Baron Delvaux de Fenffe geleverd, het ontwerp ook grondig wijzigde. En toch was het niet goed, want de Vlamingen konden met dit wetsvoorstel geen vrede nemen, omdat hun rechten als Vlamingen geheel miskend waren.'

— dat '... het gewijzigde wetsvoorstel op de Geneesheeren-Orde juist vóór het einde van de zitting 1932, in eerste lezing nog aangenomen, met de daaropvolgende Kamerontbinding verviel'.
— dat 'in geheel den zittijd 1932-1936 de Regeering het niet noodig heeft geacht een verbeterd ontwerp in te dienen'.
— dat
  1) de Vlaamsche en zelfs de Duitsche zooals de Waalsche genees- en verpleegkundigen het volle recht moeten genieten in eigen taal gehoord en gevonnist te worden;
  5) ... voor het gemakkelijker en doelmatiger onderzoek, de provinciale indeeling reeds werd prijsgegeven om de gewestelijke voorop de stellen;
  6) ... deze gewestelijke tuchtraden best in de schoot der beroepsvereenigingen worden ingericht, opdat deze hunne leden zouden kunnen vrijwaren tegen ondeonlotogische optreden der tuchtraden;
  7) ... door vermaningen de leden van de Orde in de goede richting te houden en te vrijwaren tegen ongezonden broodnijd;
  8) ... voor beoordelen van zwaardere vergrijpen provinciale tuchtraden... uit persoonlijkheden die niet verdacht kunnen worden onder invloed van een of andere macht te staan... best jury bij loting... met recht van wraking;
  9) ... over uitsluiting... geen verdenking van broodnijd kan wegen;
  10) het nodig is dat deze wet allen beschermt tegen alle onbescheidenheid voor het, ook voor derden, verplichtend beroepsgeheim;
  11) ... in alle gerechtszaken waarin leden van de orde, in betrekking met hun beroep, ter verantwoording worden geroepen, de tuchtraad zou erkend en geraadpleegd worden;
  12) ... een rechtskundige aan de provinciale tuchtraden worde toegevoegd, en dat zelfs voor de algemene tuchtraden, één en dezelfde magistraat op alle gevallen toezicht houde en zorge dat de uitspraken gelijkluidend zouden zijn voor allen.

Senaat (Nr 200 - 13 mei 1937)

Wetsontwerp tot oprichting van een Orde der Geneesheren.

Memorie van toelichting door A. Wauters, Minister van Volksgezondheid.

— De openbare meening en het Geneesheerencorps betreuren sinds lang... dat er geen maatregelen kunnen genomen worden tegen deze geneesheeren — weinig talrijk weliswaar — die onder den dekmantel van hun diploma zich overgeven aan kwakzalverij of aan uitbating der zieken.
... De Boetstraffelijke Rechtbanken.
... De Provinciale Geneeskundige Commissies vervullen in deze een verzoeningsrol wanneer ze door de partijen worden geraadpleegd. Doch het is niet mogelijk een gerechtsgeding in te spannen tegen hen die de regels van die beroepseerlijkheid, welke de eer is van de geneesheeren en de waarborg voor de bevolking, met de voeten treden.

Alleen een beroepsjurisdictie kan deze noodzakelijke rol vervullen.

In 1927 zijn bij het Algemeen Belgisch Géneesherenverbond 3/4 der practici aan gesloten.

1928: Koninklijke Academie voor Geneeskunde geeft advies.

1930, 18 juni: het wetsontwerp van de Regering wordt neergelegd.

1932, 29 juli: het wetsontwerp, in eerste lezing aangenomen door de Senaat, en haar de commissie verstuurd - vervalt wegens ontbinding van de Kamers.

1936, 13 december: het *Algemeen Belgisch Geneesheerenverbond* stelde zich akkoord over een grondig bestudeerden tekst... zoodanig dat er geen vrees kan bestaan deze inrichting te zien gebruiken tot een syndikaal wapen, inzonderheid wat de verhouding tusschen *geneesheeren en mutualiteiten* betreft. De Orde zal uitsluitend de tekortkomingen aan de waardigheid, de kieschheid en aan de beroepseerlijkheid beoordelen; alle inmenging op godsdienstig, philosophisch, politiek, taal en syndikaalgebied is haar verboden, ze zal niet gemachtigd zijn zich uit te spreken inzake *betwistingen der honoraria*.

Het *Algemeen Vlaamsch Geneesheerenverbond* heeft een tegenvoorstel opgemaakt tot oprichting, niet van een «Orde der Geneesheren», maar wel van een «Geneeskundige Orde», waarbij de geneesheeren, de tandartsen, de veeartsen, de apotheekers, de vroedvrouwen en de verpleegsters zijn gegroepeerd. In deze Orde zouden de verkiezingen worden vervangen door lotingen...

Onderhandelingen leidden niet tot een vergelijk. ... de twee voorstellen staan principieel tegenover elkaar.

Er bleef dus aan de Regeering niet anders over dan haren rol van scheidsrechter waar te nemen en uitspraak te doen in den naam van het algemeen belang.

Deze uitspraak viel ten gunste van den tekst van het «Algemeen Belgisch Geneesheerenverbond», onder voorbehoud van enkele bijkomstige wijzigingen, voorgesteld door haar rechtskundige raadsheeren...

Het «Algemeen Belgisch Geneesheerenverbond» verantwoordt... volgende overwegingen:

— Geen enkel (dokter in de genees-, heel- en verloskunde) kan dus aan haar jurisdictie ontspannen.
— Eentaligheid, naar de beginselen van de jongste taalwetgeving, is op alle trappen van de nieuwe jurisdictie aangenomen.

Art. 4 is essentieel... woord voor woord werd bestudeerd... het bevat een reeks beginselen en regels waarvan niemand het formeel karakter noch den juisten zin betwist... het is een definitie die er de draagwijdte van bepaalt en voor het geneeskundig beroep er het begrip van omschrijft.

> Art. 4 — De raden der Orde zijn er mede gelast de tradities van waardigheid, kieschleid en beroepseerlijkheid door alle leden der Orde te doen eerbiedigen en de eer van het geneeskundig korps te verdedigen.
>
> Zij zijn niet bevoegd om den aard en het bedrag der honoratia te beoordeelen, uitgenomen dan wanneer hunne overdrevenheid of de ongepaste wijze waarop ze geïnd worden en gebrek aan beroepseerlijkheid daarstelt.

Verklaring

De bezorgdheden, die voornamelijk bij dit artikel, op den voorgrond werden gebracht, beoogen dat, in geval van geschil tusschen een practicus en een vakbond ten gevolge van een afwijking van dezen geneesheer van de voorschriften door zijn vakbond inzake kontrakten of dienstprestaties vastgesteld, deze afwijking niet zou kunnen aanzien worden als een tekortkoming aan de waardigheid of de eerlijkheid van het beroep, en dat de geneesheer niet zou blootgesteld zijn aan de jurisdictie der Orde. In deze veronderstelling, zou er voor die geneeskundige vakbonden die in den schoot van den Raad der Orde ruim vertegenwoordigd zijn, een onbetwistbaar wederrechterlijk dwangmiddel bestaan.

(d.w.z.: ter verdediging van de belangen van de niet-gesyndikeerde geneesheer?)

Anderzijds werd de vrees uitgedrukt, dat, indien de Orde bevoegd werd om adviezen of oordeelen uit te brengen inzake collectieve tarieven, kontrakten of bezoldigingen, zij er zou toekomen de redenen van bestaan aan de huidige organisaties van beroepsverdediging te ontnemen en zij hun plaats zou innemen.

(d.w.z.: ter verdediging van de geneesheer verbonden aan een mutualiteitskliniek?)

Art. 5 — Elke inmenging op godsdienstig, wijgeering, politiek, taal- of syndicaal gebied is hun verboden.

Ziedaar waarom, bij het opsommen van de vraagstukken die ten volle vreemd aan de bevoegdheid der Orde moeten blijven (art. 5), de Commissie die heeft voorzien welke tot het syndikaal gebied behooren. Zij heeft het formeel verlangen uitgedrukt dat dit verbod geen dubbelzinnigheid toelaten zou, en, met dit doel, heeft zij er aangehouden het essentieel belang er van te onderlijnen en er aan toegevoegd dat de Raden der Orde «niet bevoegd zijn voor het vaststellen van tarief en wijze van bezoldiging».

Het Belgisch Geneeskundig Korps wil vrij blijven in zijn rechten van vereeniging tot verdediging van zijn stoffelijke belangen...

Er kan dus geen twijfel bestaan en de materieele vraagstukken zullen streng buiten de bevoegdheid der Orde gehouden blijven. De Rechtbanken, de Geneeskundige Commissies, de Beroepssyndikaten zijn op voldoende wijze gewapend om, ieder in zijn werkkring, de betwistingen van deze aard te vereffenen...

Maar dan zal de Orde slechts tussenkomen om den dilictueelen aard, de moreele abnormaliteit van het geval, alsook de smet op de eer van het geneeskundig korps te beoordelen.

...

De Hoge Raad zal de ontbrekende rechtspraak in de geneeskundige deontologie opstellen, (de Pandecten der geneeskundige deontologie vormen).

Artikel 11 — Bij beroep komen de onderzoeksleemten, de uiteenlopende rechtspraak, het opstel van het vonnis, de rechtskundige elementen op het voorplan.

Het is mogelijk meer waarborgen te geven tegen willekeur, beroepswedijver of partijdige hartstochten?

Artikel 21 — Recht voor de Orde de kollectieve belangen van het geneeskundig korps te verdedigen bij beroepshoven en Rechtbanken.

Militaire geneesheren, burgerlijke geneesheren aangenomen door de Besturen hangen alleen van de Orde der Geneesheren af bij hun private praktijk, zo ze daartoe gemachtigd zijn.

Senaat (Nr 7 - 17 november 1937 - 43 p.)

Verslag van de Commissie van Volksgezondheid over:
1. oprichting Orde der Geneesheren
2. oprichting Orde Geneeskundige Beroepen

Voorzitter: J. VAN CAUWENBERGH
De Verslaggever: J. PHOLIEN.

Slot van het verslag: Het door de Commissie gewijzigd wetsontwerp werd goedgekeurd met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Eenparig werd het verslag door de aanwezige leden goedgekeurd.
... de verslaggever stelt er prijs op zijn dank te betuigen aan al zijn collegas van de Commissie en inzonderheid aan degenen onder hen die tot het geneeskundig korps behoren, om hun toegewijde en schrandere medewerking tijdens de lange en talrijke vergaderingen.

I. Voorgeschiedenis

In 1937 waren op 6.300 geneesheren:
— Geneesherenverbond: 4600
— College van Brussel: 1128
— Alg. Vlaams Gen. verb.: 858.

II. Vergelijkende wetgeving met: Frankrijk, Duitsland, Engeland, Spanje, Nederland, Italië, Groot-Hertogdom Luxemburg, Zwitserland a) Geneve b) Ticino c) Waadt.

III. Ontleding van het huidig ontwerp
Over het woord 'Orde'
In feite heeft de balie van advocaten in de burgerlijke en lekenwereld het monopolie genoten van het woord 'Orde'... samen met de Ridderorden, zoals Leopoldsorde. De Belgische balie vreest haar feitelijk monopolie te verliezen.

Derhalve heeft het verbond van de Belgische Balie, Franse en Vlaamsche afdeling, op het Congres van Verviers op 10 juli 1937 eenparig een wensch aangenomen in volgende bewoordingen:
Overwegende...
Overwegende...
Overwegende...
Teekent verzet aan tegen de toepassing van het woord 'Orde' op corporaties wier oprichting vreemd is aan bovenstaande begrippen;
Oordeelt dat een dusdanige toepassing van het woord 'Orde' op corporaties wier oprichting vreemd is aan bovenstaande begrippen;

Oordeelt dat een dusdanige toepassing van dit woord klaarblijkelijk een misbruik is, en bovendien een inbreuk op eeuwenoude voorrechten;
Gelast het Bureau bij de bevoegde overheden op te treden...
Gaat over tot de dagorde.

In 'Journal des Tribunaux' van 3 oktober 1937 kwam commentaar door Mr Demay, gewezen Stafhouder van Bergen. Balies o.a. van Brussel en van Luik stemden het protest van de 'Fédération du Barreau'.

'Men heeft doen opmerken dat in strijd met hetgeen voor de geneesheren zou worden aangenomen, de advocaten in hun Orde pas worden aangenomen nadat zij vooraf werden opgenomen **tot op eed** van het Decreet van 14 december 1810.'(*)

Article premier: en exécution de l'article 29 de la loi du 22 ventôme an XII, il sera dressé un tableau des avocats exerçant auprès de nos Cours Impériales et de nos tribunaux de premières instances.

...De toekenning van de benaming 'ORDE' aan de geneesheeren mag niet... een precedent zijn... Nooit hebben de notarissen, de pleitbezorgers, de deurwaarders, bij de inrichting van hunnen tuchtraad, aanspraak gemaakt op den titel 'Orde'. (**)

Om het woord «Orde voor Geneesheren» aanvaardbaar te maken, werd verwezen naar: '... de advocaat die eerst en vooral bezorgd is om de verdediging van de eer, de vrijheid, de stoffelijke of zedelijke rechtmatige belangen van zijn cliënt; zoals ook de geneesheer die voor alles bezorgd is voor het leven en de gezondheid dergenen die in hem vertrouwen stellen.'

(*) **14 décembre 1810**. — Décret contenant règlement sur l'exercice de la profession d'avocat et de la discipline du Barreau (Bull. des lois, 332, n° 6177), modifié et complété par arrêtés royaux des 19 août 1889 (Mon., des 20-21) et 13 juillet 1912 (Mon. du 31); loi du 25 octobre 1919 (Mon., 5 nov.) et arrêtés royaux des 17 août 1921 (Mon. du 28) et 30 mars 1927 (Mon. 2 avril).

(**) De Tucht bij de notarissen wordt geregeld door de Wet van 21 Ventôse jaar XI, en de notarissen staan onder het onmiddellijk toezicht van de Procureur des Konings en onder het hoog toezicht van den Procureur-Generaal.

(wordt vervolgd)